

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه ی دکترای حرفه ای در رشته ی پزشکی عمومی

عنوان:

بررسی ارتباط وضعیت اجتماعی-اقتصادی با چاقی کودکان پس از شیوع کووید-۱۹ در

اردبیل

نگارش:

رضا جعفری زمان

استاد راهنما:

دکتر مهسا مهاجری

آذر ماه ۱۴۰۲

شماره پایان نامه:

۰۱۱۴۱

تقدیم به

پدر و مادرم

این دوتکیه گاه بزرگ زندگیم ، که هر چه دارم مدیون همراهی و
زحمات بی دریغ آنهاست.

اساتید ارجمندم

که همواره با چراغ علمشان روشنی بخش تاریکی جهل بوده اند

سپاسگزاری

سپاس خدای را که سخنوران ، درستودن او بمانند و شمارندگان ،
شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان ، حق او را گزاردن نتوانند .
اکنون که باید آغازی بر یک پایان بنگارم ، بر خود لازم می دانم که از
استادان عزیزم به خاطر راهنمایی های ارزشمند نهایت تشکر و قدردانی
را نمایم.

فهرست مطالب عنوان صفحه

چکیده	۱
فصل اول	۳
۱-۱ اهمیت موضوع و انگیزه ی تحقیق	۴
۱-۲ اهداف و فرضیات طرح	۶
۱-۲-۱ هدف کلی طرح	۶
۱-۲-۲ اهداف اختصاصی طرح	۶
۱-۲-۳ اهداف کاربردی	۶
۱-۲-۴ فرضیات یا سؤالات تحقیق	۷
۱-۳ تعریف واژه‌های اختصاصی	۷
فصل دوم	۹
۲-۱ مبانی نظری	۱۰
۲-۱-۱ چاقی دوران کودکی	۱۰
۲-۱-۲ طبقه بندی اضافه وزن و چاقی دوران کودکی	۱۱
۲-۱-۳ اپیدمی جهانی اضافه وزن و چاقی دوران کودکی	۱۲
۲-۱-۴ ارتباط بین سطح اقتصادی-اجتماعی و چاقی دوران کودکی	۱۴
۲-۱-۵ پیامدهای روانی اجتماعی کووید-۱۹ بر چاقی کودکان	۱۷
۲-۲ مطالعات پیشین	۱۹
فصل سوم:	۲۲
۳-۱ نوع مطالعه	۲۳

۲۳ ۳-۲ جامعه آماری و روش نمونه گیری
۲۴ ۳-۳ روش جمع آوری اطلاعات
۲۴ ۳-۴ روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری
۲۵ ۳-۵ ملاحظات اخلاقی
۲۶ ۳-۶ متغیر های مطالعه
۲۸ فصل چهارم :
۲۹ ۴-۱ اطلاعات عمومی کودکان مورد مطالعه بر اساس وزن
۳۴ فصل پنجم:
۳۵ ۵-۱ بحث
۳۹ ۵-۲ محدودیت مطالعه
۴۰ ۵-۳ نتیجه گیری
۴۱ ۵-۴ پیشنهادات
۴۲ ۵-۵ ترجمان دانش
۴۳ منابع

فهرست جداول، اشکال و نمودارها

- نمودار ۱-۴: شیوع اضافه وزن و چاقی را در مناطق تعریف شده توسط WHO بر اساس داده های موجود ۱۲
- جدول ۱-۳: متغیرهای به کار رفته در این پژوهش ۲۶
- جدول ۲-۴: نتایج بررسی رگرسیون ارتباط عوامل دموگرافیکی با وزن کودکان ۳۲
- جدول ۳-۴: نتایج بررسی رگرسیون: ارتباط عوامل دموگرافیکی با شاخص توده ی بدنی کودکان . ۳۳

فهرست اختصارات و کلمات کلیدی:

BMI : Body Mass Index

IOTF: International Obesity Task Force

NHANES: National Health and Nutrition Examination Survey

SES : Socioeconomic Status

بررسی ارتباط وضعیت اجتماعی-اقتصادی با چاقی کودکان پس از شیوع کووید-۱۹ در اردبیل

چکیده

زمینه: عوامل اجتماعی-اقتصادی شامل مواردی شغل، میزان درآمد، میزان تحصیلات می باشد و مطالعات نشان داده‌اند که این عوامل می‌توانند روی وضعیت سلامت و بیماری و چاقی افراد تاثیر بگذارند.

هدف: هدف از انجام این مطالعه بررسی ارتباط وضعیت اجتماعی-اقتصادی با چاقی کودکان در دوران پس از شیوع کووید ۱۹ در اردبیل بود.

مواد و روش کار: اطلاعات عمومی کودکان شامل سن، جنسیت، سطح درآمد خانواده، تعداد اعضای خانواده، تحصیلات مادر، تحصیلات پدر، شغل پدر و شغل مادر با استفاده از پرسشنامه جمع آوری شدند. وزن و قد کودکان ثبت شده و BMI کودکان طبق فرمول وزن/مجذور قد (بر حسب کیلوگرم بر متر مربع) وارد چک لیست شد. اطلاعات بعد از گرد آوری وارد نرم افزار آماری شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: تعداد ۲۷۴ نفر از کودکان ۶ تا ۱۱ سال مدارس اردبیل در این مطالعه شرکت داده شدند که ۲۳۱ مورد (۸۴/۳ درصد) وزن نرمال، ۳۰ مورد (۱۰/۹ درصد) دارای اضافه وزن و ۱۳ نفر از ایشان (۴/۸ درصد) چاق بودند. متوسط سنی شرکت کنندگان با وزن نرمال $۸/۴۹ \pm ۱/۷۶$ ، شرکت کنندگان دارای اضافه وزن $۸/۳۶ \pm ۱/۸۸$ و کودکان بیمار چاق $۹/۱۵ \pm ۱/۴۶$ سال بود. کودکان گروه های مختلف از نظر سن ($P=۰/۳۷۸$)، درآمد ($P=۰/۴۷۳$)، تعداد اعضای خانواده ($P=۰/۴۷۳$) و جنسیت ($P=۰/۷۲۳$) تفاوت معنی داری نداشتند ولی از نظر تحصیلات پدر ($P=۰/۰۳۴$)، تحصیلات مادر ($P=۰/۰۴۸$)، شغل مادر ($P=۰/۰۴۲$) و شغل پدر ($P=۰/۰۴۸$) در گروه های وزنی مختلف تفاوت معنی داری وجود داشت؛ به طوریکه کودکان با وزن بیشتر پدران و مادران با سطح تحصیلات پایین تری داشتند و هم چنین در خانواده هایی که مادران خانه دار و پدران با شغل آزاد بودند، تعداد کودکان با وزن نرمال بیشتر بود.

نتیجه گیری: تحصیلات و شغل والدین میتوانند تعیین گرهای چاقی کودکان اردبیل باشند. برای تایید این ارتباط نیاز به یک مطالعه کوهورت وجود دارد.

کلمات کلیدی: وضعیت اقتصادی-اجتماعی، وزن، شاخص توده بدنی، چاقی، کودکان اردبیل